

Sygn. akt I KK 53/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **R. T.**,
skazanego z art. 197 § 3 pkt 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 27 maja 2021 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 grudnia 2020 r., sygn. akt II AKa (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O.
z dnia 1 września 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. H. (Kancelaria Adwokacka w O.), kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji na korzyść skazanego jako jego obrońca ustanowiony z urzędu;**
- 3. zwolnić skazanego R. T. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

R. T. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 5 kwietnia 2019 r. do 8 kwietnia 2019 r. w M., zadając M. Z.,

osobie najbliższej, wspólnie zamieszkującej, uderzenia metalowym drążkiem meblowym, spowodował u niej obrażenia ciała w postaci drobnej rany tłuczonej nosa, jednego zadrapania w tej okolicy, podbiegnięcia krwawego około 8 x 6 cm klatki piersiowej po stronie prawej, zadrapania naskórka o długości 10 cm pośladka lewego, bolesności uciskowej uda lewego, podbiegnięcia krwawego 6 x 4 cm przedramienia prawego, naruszające czynności narządów ciała poniżej 7 dni, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne,

to jest o przestępstwo z art. 157 § 2 i 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

II. w dniu 16 maja 2019 r. w M., wspólnie i w porozumieniu z M.P., przemocą w postaci przytrzymywania za ręce, usiłowania przywiązania pasem do łóżka, duszenia i uderzenia w twarz, doprowadził M. Z. do obcowania płciowego poprzez odbycie z nią stosunku oralnego przez M. P., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne,

to jest o przestępstwo z art. 197 § 3 pkt 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

III. w dniu 16 maja 2019 r. w M., działając z M.P. wziął udział w pobiciu M.Z. poprzez zadawanie jej wielokrotnie uderzeń, w tym paskiem oraz kopnięć po całym ciele, w wyniku czego M. Z. doznała licznych obrażeń ciała w postaci między innymi podbiegnięcia krwawego okolicy podczołowej lewej, podbiegnięcia krwawego okolicy podczołowej prawej, podbiegnięć krwawych szyi i otarć naskórka, czym naraził pokrzywdzoną na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne;

to jest o przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 1 września 2020 r., sygn. akt II K (...):

I. uznał R. T. za winnego popełnienia czynu z pkt. I z tym ustaleniem, że został on popełniony w okresie od 5 kwietnia 2019 r. do 7 kwietnia 2019 r., tj. przestępstwa z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 5

miesiący pozbawienia wolności;

II. ustalając, iż czyny z pkt. II i III stanowią jedno przestępstwo wyczerpujące znamiona z art. 197 § 3 pkt 1 k.k. i art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a pokrzywdzona narażona była na nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k., oskarżonego R.T. uznał za winnego jego popełnienia i wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i orzekł wobec oskarżonego R. T. karę łączną 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności, zaliczając na poczet tej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Ponadto, na podstawie art. 41a § 1 i § 4 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz zbliżania się do M. Z. na odległość 100 metrów na okres 3 lat, a na podstawie art. 93a § 1 pkt 3 k.k., art. 93b § 1 i 3 k.k., art. 93c pkt 5 k.k. orzekł, tytułem środka zabezpieczającego, terapię uzależnień w związku z uzależnieniem od alkoholu.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych oraz obrazy prawa procesowego (art. 5 § 2 k.p.k.; 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.; art. 167 § 1 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k.), które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku – wniósł o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji przez uniewinnienie R. T. od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 14 grudnia 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od orzeczenia Sądu drugiej instancji kasację wniósł obrońca z urzędu skazanego, który podniósł następujące zarzuty:

1. rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, w postaci art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez brak wszechstronnej oceny całokształtu zebranego materiału dowodowego, wyrażającej się uznaniem, iż:

- zeznania wywodzące się od skłonnej do konfabulacji pokrzywdzonej oraz częściowych wyjaśnień współoskarżonej, pozwalają uznać jednoznacznie, iż oskarżony dokonał zarzucanych mu czynów, podczas gdy prawidłowa ocena

materiału dowodowego wskazuje, iż nie mogą one stanowić wyłącznej podstawy do przypisania sprawstwa oskarżonemu;

- poprzez pominięcie istotnych okoliczności wynikających z opinii biegłej psycholog K., w sytuacji w której ich prawidłowa analiza winna doprowadzić Sąd do odmiennej oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej M. Z. i w konsekwencji tego, wagi zeznań świadków, którzy posiadali wiedzę opierającą się na przekazach pokrzywdzonej.

2. obraży art. 6 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1, 1a, 2, 3 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 i 3 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego, który ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, tj. wniosku oskarżonego R. T. o przesłuchanie pokrzywdzonej M.Z., ze względu na ujawnienie się nowych okoliczności, tj. powzięcie informacji, iż złożone przez pokrzywdzoną zeznania mogą być nieprawdziwie i zostały złożone przez nią jedynie w obawie przed poniesieniem odpowiedzialności karnej wobec zmiany zeznań na zgodne z prawdą, a także oddalenie innych wniosków dowodowych składanych osobiście przez skazanego R. T.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator, w odpowiedzi na kasację, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie podkreślał, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych (zob. *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2019 r., II KK 210/19, LEX nr 2692803*). Z istoty samej kasacji wynika, że w tym postępowaniu niedopuszczalne jest dokonywanie przez Sąd Najwyższy ponownej oceny dowodów, czy też poprawności dokonanych ustaleń faktycznych. Sąd kasacyjny może tylko zbadać, czy sądy obydwu instancji dokonując tych ustaleń, nie dopuściły się rażącego

naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Zatem kontroli w trybie kasacji podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r., V KK 373/18, LEX nr 2734420; zob. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2017 r., V KK 193/17, LEX nr 2340617*).

Tymczasem lektura uzasadnienia kasacji w zakresie pierwszego z podniesionych zarzutów wskazuje, że obrońca skazanego prezentuje własną ocenę materiału dowodowego, nie wykazując przy tym wadliwości stanowiska Sądu odwoławczego. Taka argumentacja – o charakterze polemicznym – z oczywistych względów nie może doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego wyroku. Trzeba zresztą zauważyć, że sam zarzut został skonstruowany wadliwie, albowiem zamiast wskazywać na obrazę art. 457 § 3 k.p.k., ewentualnie także art. 433 § 2 k.p.k., skarżący wskazał na naruszenie art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., do czego dojść nie mogło, albowiem Sąd odwoławczy nie dokonywał nowych ustaleń faktycznych w sprawie. Z tego względu jedynie na marginesie wolno zauważyć, że kontrola instancyjna przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny w (...) została przeprowadzona rzetelnie, co potwierdza treść uzasadniania wyroku Sądu *ad quem*, w którym Sąd ten kompleksowo zweryfikował prawidłowość stanowiska Sądu pierwszej instancji co do oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a co stanowiło płaszczyznę argumentacji wyrażonej w apelacji obrońcy R. T. Rozważania Sądu odwoławczego nie cechują się dowolnością a ich obszerność i wnikliwość jest adekwatna do rozpoznawanej apelacji oraz realiów faktycznych i procesowych sprawy.

Jeśli chodzi o drugi zarzut, to Sąd drugiej instancji miał podstawy do oddalenia wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie pokrzywdzonej na podstawie art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. (k. 1040) wobec jej wcześniejszego kilkukrotnego przesłuchiwanie w postępowaniu. Oceny tej nie zmienia oświadczenie podpisane przez M. Z., zalegające na k. 1010-1011, z którego wynika, że wycofuje się ona z wcześniejszych zeznań obciążających R. T. Oświadczenie to miał zresztą na uwadze Sąd odwoławczy, dokonując weryfikacji oceny zeznań pokrzywdzonej (zob. s. 7 uzasadnienia).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając R. T. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążając Skarb Państwa. O kosztach pomocy prawnej, udzielonej skazanemu przez obrońcę z urzędu orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 18).